



WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 16 czerwca 2021 r.

FB.III.1611.2.2021. AL

**Pan
Paweł Nakonieczny
Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej
ul. Mickiewicza 1
45-367 Opole**

Wystąpienie pokontrolne

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
 - 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Opolu, ul. Mickiewicza 1, 45-367 Opole (dalej: Wojewódzki Inspektorat).
 - 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
 - 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: Realizacja planu finansowego na 2020 r. w tym skuteczna realizacja dochodów budżetowych i oszczędne gospodarowanie środkami publicznymi,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.
 - 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
 - 5) Tryb kontroli: zwykły.
 - 6) Termin kontroli: od 16 kwietnia do 5 maja 2021 r.
 - 7) Osoba kontrolująca:
Agnieszka Lubasińska, starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego,
Justyna Zatajska, starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224.

² Dz. U. z 2019 r., poz. 1464.

³ Dz. U. z 2021 r., poz. 305.

- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej: Opolskim Wojewódzkim Inspektorem Inspekcji Handlowej w Opolu (dalej: Wojewódzki Inspektor) od 30 marca 2018 r. jest Paweł Nakonieczny.
- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr: 1/2021.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z realizacją dochodów budżetowych, wykorzystaniem przekazanych środków finansowych w 2020 r. na działalność Wojewódzkiego Inspektoratu, w tym oszczędne gospodarowanie środkami publicznymi.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Wojewódzkiego Inspektoratu w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Podstawą oceny pozytywnej była między innymi (dalej: m.in.) prawidłowa realizacja dochodów budżetowych i terminowe przekazywanie ich na rachunek dochodów budżetu państwa w zakresie podstawowej działalności, dokonywanie wydatków w sposób oszczędny oraz rzetelne i terminowe sporządzanie sprawozdań. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- nieposiadania zaktualizowanej polityki rachunkowości,
- sfinansowania dochodami publicznymi wydatków z lat ubiegłych,
- nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków skutkującej naruszeniem dyscypliny finansów publicznych,
- wydatkowania środków na opłacanie rat za telefon komórkowy w wyniku zaciągnięcia zobowiązania w 2019 r. ponad plan finansowy jednostki,
- zawyżenia wartości początkowej zakupionych laptopów w wyniku nieprawidłowej klasyfikacji wydatków.

1. Dostosowanie organizacyjne Wojewódzkiego Inspektoratu do realizacji zadań.

Wojewódzki Inspektorat jest jednostką budżetową wchodzącą w skład zespolonej administracji rządowej w województwie, przy pomocy której swoje zadania wykonuje Wojewódzki Inspektor. Obowiązujący w Wojewódzkim Inspektoracie Regulamin organizacyjny, zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego:

- w dniu 29 sierpnia 2017 r., który obowiązywał do 30 czerwca 2020 r.,
- w dniu 26 czerwca 2020 r., który obowiązywał od 1 lipca 2020 r.,

określał zadania Wojewódzkiego Inspektora oraz poszczególnych komórek Wojewódzkiego Inspektoratu. Strukturę organizacyjną Wojewódzkiego Inspektoratu dostosowano do realizacji zadań i obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej⁴.

Zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminów organizacyjnych obowiązujących w jednostce w 2020 r. oraz przepisami § 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie zasad organizacji wojewódzkich inspektoratów inspekcji handlowej, pracą

⁴ Dz.U. z 2020r., poz. 1706.

Wojewódzkiego Inspektoratu kieruje Wojewódzki Inspektor przy pomocy m.in. Zastępcy. W Regulaminie Organizacyjnym przyjęto, że Wojewódzki Inspektor jest jednocześnie Dyrektorem Wojewódzkiego Inspektoratu i kieruje jej działalnością przy pomocy Zastępcy Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora, Głównego Księgowego oraz naczelników wydziałów. Całością spraw budżetowo-finansowych kieruje Główny Księgowy, odpowiada za realizację budżetu oraz za prawidłowe wykonywanie zadań Wydziału Budżetowo – Administracyjnego. Ustalono, że w roku 2020 nie został obsadzony etat Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora.

[Akta kontroli str. 1-19]

Wojewódzki Inspektor w wyjaśnieniu z dnia 27 kwietnia 2021 r. podał, że: (...) *Na podstawie przepisów art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej, zastępców wojewódzkiego inspektora powołuje i odwołuje wojewoda na wniosek wojewódzkiego inspektora, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu (UOKiK⁵). Na przełomie roku 2019/2020 trwały prace nad Ustawą o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych ustaw, która skutkowałą przekazaniem części kompetencji z Inspekcji Handlowej do Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Przygotowywana była reorganizacja urzędu. Na mocy przepisów ustawy część budżetu została przekazana do WIJHARS, a zmiana ta wpływa na budżety lat kolejnych. Zestawiając zakres odpowiedzialności i oczekiwania rynku WIH w Opolu dysponuje zbyt małymi środkami, które mogą zostać przeznaczone na miesięczne wynagrodzenie zastępcy wojewódzkiego inspektora. W tym stanie rzeczy nie wnioskowałem o powołanie zastępcy (...).*

[Akta kontroli str. 20]

W trakcie analizy dokumentów organizacyjnych jednostki (upoważnienia Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej do załatwiania spraw w jego imieniu oraz aneksu do zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności) stwierdzono, że w przypadku nieobecności Wojewódzkiego Inspektora, nie ma osoby, która upoważniona jest m.in. do zatwierdzania dowodów księgowych. Nie delegowanie uprawnień w zakresie gospodarki finansowej jednostki stwarza możliwość wystąpienia zdarzenia, które negatywnie wpłynie na osiągnięcie celów i realizację zadań nałożonych na Wojewódzki Inspektorat (np. nieterminowe regulowanie zobowiązań).

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że (...) *Delegowanie uprawnień do m. in. zatwierdzania dowodów księgowych innej osobie wymaga zgody takiej osoby i świadomości dotyczącej powierzonych zadań, a także wiąże się z oczekiwaniami zmiany wynagrodzenia w związku z przyjętymi obowiązkami. W 2018 roku udzieliłem takiego pełnomocnictwa, ale osoba zrezygnowała po pewnym czasie. W okresie 2019-2020 w inspekcji doszło do kilku kluczowych zmian kadrowych wśród osób zajmujących najważniejsze stanowiska (odejścia na emeryturę i rezygnacje z pracy,*

⁵ UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

długotrwałe chorobowe i urlopy oraz absencje w związku z urlopami macierzyńskimi i rodzicielskimi, powoływanie osób pełniących obowiązki).

Uznałem, że w takim stanie rzeczy ustanowienie pełnomocnictwa nie gwarantuje zapewnienia zastępstwa. Zorganizowałem pracę w taki sposób, aby wywiązać się samodzielnie z tego obowiązku. W moim przekonaniu nie doszło w tym czasie do zdarzenia, które negatywnie wpłynęłoby na osiągnięcie celów i realizację zadań. Biorąc pod uwagę możliwość takiego zdarzenia, w dniu 26 kwietnia 2021 r. udzieliłem pełnomocnictwa Pani (...) do dysponowania środkami pieniężnymi w ramach przyznanego planu finansowego (z włączeniami) – kopia w załączeniu.

[Akta kontroli str. 24-41, 21-23]

2. Planowanie i realizacja dochodów budżetowych.

Zgodnie z zapisami ustawy budżetowej na rok 2020 plan dochodów budżetowych w dziale 500 Handel, rozdziale 50001 Inspekcja Handlowa wynosił 135 000,00 zł. Decyzją Ministra Finansów nr MF/BP6.4143.18.23.2020.ZUB z 3 listopada 2020 r. plan ogółem nie zmienił się natomiast nastąpiła zmiana w planie paragrafów klasyfikacji budżetowej (§§ 0570, 0580, 0830).

Wojewódzki Inspektorat zrealizował dochody w kwocie ogółem 172 468,74 zł co stanowi 127,8% wykonania planu dochodów budżetowych. Największe dochody uzyskano w paragrafach:

- 0580 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w wysokości 94 123,82 zł, które dot. m.in. wpłat kar pieniężnych z tytułu ujawnionego w toku kontroli niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 9 maja 2014 o informowaniu o cenach towarów i usług, nieprzechowywania kopii zaświadczenia organu ochrony środowiska potwierdzającego prowadzenie przez podmiot, który nabywa paliwo stałe, instalacji spalania o nominalnej mocy cieplnej większej niż 1 MW.
- 0570 Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych, które uzyskano z tytułu m.in.: wystawienia świadectwa jakości paliw stałych, w którym wartości parametrów paliwa stałego są niezgodne ze stanem faktycznym, z tytułu ujawnionego w toku kontroli niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 9 maja 2014 o informowaniu o cenach towarów i usług,
- 0830 Wpływy z usług, które uzyskano z tytułu pobierania i badania próbek kontrolnych wyrobów.

Ustalono, że zrealizowane dochody są zgodne z ewidencją prowadzoną do konta 130 Rachunek bieżący i 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych według paragrafów klasyfikacji budżetowej i kontrahentów (spis z rejestru dochodów prowadzono ręcznie wg paragrafu i dłużnika). Kontrola wykazała, że na koncie 221 i 720⁶ dokonano zmniejszenia przypisu należności na kwotę 12 139,20 zł (§§ 0570,

⁶ 720 pn. Przychody z tytułu dochodów budżetowych.

0580, 0830) na podstawie Protokołu przekazania⁷ z dnia 30 czerwca 2020 r. stosowanie do postanowień art. 19 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 22 ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw⁸.

Ponadto ustalono, że w związku z powyższym zmniejszono również:

- wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnienia (§ 0640) na kwotę 34,80 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (§ 0910) na kwotę 942,70 zł

dot. przekazanych wierzytelności na rzecz Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Opolu (dalej: WIJHARS).

[Akta kontroli str. 43-46]

Na podstawie ewidencji księgowej konta 222 Rozliczenie dochodów budżetowych i konta 130 stwierdzono, że zrealizowane dochody w kwocie 172 468,74 zł, przekazano na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa.

Ponadto kontrola dowodów źródłowych (m.in. Wyciągów Bankowych (dalej: WB), wyjaśnienia Głównej Księgowej, pisma z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – dalej: ZUS) wykazała, że w dniu 2 listopada 2020 r. z ZUS wpłynęły środki w wysokości 3 714,36 zł na rachunek bankowy dochodów Wojewódzkiego Inspektoratu w związku z nienależnie opłaconymi przez jednostkę składkami na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po przekroczeniu rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia za rok 2019 za jednego pracownika. Po przanalizowaniu przez pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu sprawy, kwotę w wysokości 2 278,51 zł zaewidencjonowano na koncie 130-2-0940-0⁹ i zwrócono na konto dochodów budżetu państwa w dniu 2 listopada 2020 r. oraz wykazano w sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Natomiast pozostałą kwotę w wysokości 1 435,85 zł stanowiącą zwrot wydatków z lat ubiegłych zaewidencjonowano w § 2980 wpływy do wyjaśnienia. Środki te w dniu 2 listopada 2020 r. przelano z rachunku dochodów Wojewódzkiego Inspektoratu na rachunek wydatków i w tym samym dniu dokonano zwrotu pracownikowi części składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, które niesłusznie zostały mu potrącone w roku 2019.

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że (...) *część dotycząca pracownika została błędnie uznana za należną pracownikowi i przekazana na jego rachunek bankowy. Uznano, iż środki te zostały niesłusznie przekazane na konto ZUS w związku z tym należne są pracownikowi.*

Chcę podkreślić, że Inspektorat, otrzymane wpłaty z lat ubiegłych, zawsze odprowadza do budżetu państwa. Powzięta informacja z ZUS o nadpłacie w

⁷ Protokół przekazania dokumentacji dot. analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa oraz wykazu wierzytelności i zobowiązań w zakresie spraw związanych z kontrolą jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

⁸ Dz. U. z 2020 r., poz. 285.

⁹ 130-2-0940-0 Wpływy z rozliczenia/zwrot z lat ubiegłych.

składkach pracownika wydawała się odstępstwem, dlatego też rozliczenie nastąpiło w przedstawiony sposób. (...)

Ponieważ w jednostce był to pierwszy tego typu przypadek, a przekroczenie poziomu składki miało miejsce w ostatnim miesiącu roku 2019, realizacja nastąpiła nieprawidłowo.

Przypadek ten spowodował, że w WIIH w Opolu zostały wdrożone procedury w celu wyeliminowania takiego rodzaju ryzyka. Dzięki wprowadzonym procedurom i ich monitoringowi w roku 2020, pomimo zaistnienia podobnej sytuacji, zachowano wszystkie procedury i nie dopuszczono do powstania nadpłaty.

[Akta kontroli str. 47-57]

Zgodnie z § 19 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych¹⁰ uzyskane przez państwowe jednostki budżetowe zwroty wydatków dokonanych w poprzednich latach budżetowych stanowią dochody budżetu państwa. Ustawodawca nie przewidział odstępstw od tej zasady, dlatego też przyjęte rozwiązanie polegające na sfinansowaniu dochodami publicznymi wydatków z lat ubiegłych w wysokości 1 435,85 zł stanowi naruszenie ww. przepisu prawa i wyczerpuje dyspozycję przepisu art. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹¹. Powyższa nieprawidłowość implikuje dodatkowo naruszenie art. 6 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy, poprzez nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa.

Kontrolą objęto realizację dochodów budżetowych w rozdziale 50001 na łączną kwotę 31 695,00 zł, co stanowi 18,38 % uzyskanych dochodów, z tego w § 0570 – 18 000,00 zł, w § 0580 – 13 000,00 zł, w § 0830 – 695,00 zł.

Zrealizowane dochody jednostka terminowo przekazywała na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, zgodnie z zapisami § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹².

Do akt kontroli dołączono zestawienie zawierające próbę dochodów poddaną kontroli.

[Akta kontroli str. 58-60]

Na koniec 2020 r. w Wojewódzkim Inspektoracie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w łącznej kwocie 82 178,77 zł, które dotyczyły niezapłaconych kar administracyjnych oraz nieuregulowanych kosztów upomnień, z tego kwota 43 141,17 zł to zaległości wymagalne.

Z przygotowanej na potrzeby kontroli informacji wynika, że na koniec 2020 r. liczba dłużników wynosiła 23 podmioty (liczba dłużników spisana została z rejestru dochodów prowadzonego ręcznie wg paragrafu i dłużnika). Główna Księgowa poinformowała w formie pisemnej, że w 2020 r. Wojewódzki Inspektor nie dokonał

¹⁰ Dz. U. z 2019 r., poz. 1718.

¹¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 289.

¹² Dz. U. z 2021 r., poz. 259.

umorzenia należności oraz nie wydał decyzji stwierdzającej wygaśnięcie decyzji o nałożeniu kary.

Kontrolująca dokonała wyrywkowego sprawdzenia dokumentacji w zakresie prowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat windykacji należności zaległych, dotyczącej 5 dłużników posiadających zaległości w § 0570 na łączną kwotę 2 000,00 zł, § 0580 na łączną kwotę 2 000,00 zł, § 0830 na łączną kwotę 1 309,69 zł pod kątem skuteczności windykacji zadłużenia.

Szczegółowe dane przedstawia tabela pn. Windykacja należności wybranych spraw dołączona do akt kontroli.

[Akta kontroli str. 61-64]

We wszystkich przypadkach stwierdzono wszczęcie przez jednostkę czynności windykacyjnych poprzez wysłanie upomnień i wystawienie tytułów wykonawczych. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

Ustalono, że odsetki były naliczane kwartalnie, zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych i były one ewidencjonowane na koncie 720 pn. Przychody z tytułu dochodów budżetowych w powiązaniu z kontem 221, co narusza przepisy:

- załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹³,
- przyjętego w jednostce zakładowego planu kont (załącznik nr 7 do Zarządzenia nr 8/2014 z późn. zm.).

Zgodnie z ww. dokumentami naliczone odsetki za zwłokę w zapłacie należności powinny być księgowane na koncie 750 pn. Przychody finansowe w powiązaniu z kontem 221.

Inspektor Wojewódzki wyjaśnił, że (...) *Inspekcja Handlowa pobiera odsetki za zwłokę na podstawie Rozdziału 6 - Odsetki za zwłokę i opłata prolongacyjna - ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2020, poz. 1325). Odsetki są ujmowane w paragrafie 0910 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat oraz księgowane, do tej pory, na koncie 720 Przychody z tytułu dochodów budżetowych, ponieważ są to odsetki podatkowe i jednocześnie dochody budżetowe.*

Natomiast pozostałe odsetki ujmowane są w paragrafie 0920 Wpływy z pozostałych odsetek i księgowane na koncie 750 Przychody finansowe.

Po przeanalizowaniu zasadności ujmowania odsetek za zwłokę tylko na koncie 750 uznałem, iż polityka rachunkowości zostanie niezwłocznie dostosowana do obowiązujących przepisów prawa i przyjęta do stosowania.

[Akta kontroli str. 65-67]

¹³ Dz. U. z 2020 r., poz. 342.

3. Polityka rachunkowości.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Wojewódzkiego Inspektoratu spełniała wymagania art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości¹⁴.

Zasady rachunkowości wprowadzono zarządzeniem Wojewódzkiego Inspektora¹⁵ w dniu 27 czerwca 2014 r. z późn. zm. W 2020 r. księgi rachunkowe były prowadzone w Wojewódzkim Inspektoracie z wykorzystaniem programu Finansowo-Księgowego FKF firmy xxxxxxxxxx z Opola. Ustalono, że polityka rachunkowości nie została zaktualizowana m.in. w zakresie:

- miejsca prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- wykazu obowiązujących aktów prawnych stanowiących podstawę opracowania zasad (polityki) rachunkowości oraz do wykonywania odrębnych zasad,

czyż naruszono art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że (...) *Polityka rachunkowości w zakresie miejsca prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz obowiązujących przepisów prawa nie została zaktualizowana ponieważ Główny Księgowy jest w trakcie ujednociania i aktualizacji zbioru procedur obowiązujących podczas realizacji zadań związanych z prowadzeniem ksiąg rachunkowych w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu. Obecnie zaktualizowano miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz załącznik nr 16 Zasady i tryb planowania, wykonywania i monitorowania budżetu w układzie budżetu zadaniowego w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu.*

[Akta kontroli str. 68-72]

4. Realizacja wydatków w układzie zadaniowym.

W 2020 r. Wojewódzki Inspektorat realizował wydatki kwalifikowane do funkcji 6. Polityka gospodarcza kraju, zgodnie z decyzją Wojewody Opolskiego nr FB.I.3111.2.6.2020.ML z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia do realizacji w 2020 roku podzadań i działań wraz z celami, miernikami i ich wartościami, określonymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na rok 2020 dla części 85/16 - województwo opolskie. Funkcja realizowana była przez 1 zadanie 6.5.W Ochrona konkurencji i konsumentów, 1 podzadanie 6.5.2.W Ochrona konsumentów i nadzór rynku oraz 1 działanie 6.5.2.2.W Realizacja kontroli w zakresie żywności, produktów nieżywnościowych i usług oraz paliw.

Zarządzeniem nr 8/2015 Wojewódzkiego Inspektora, z dnia 18 maja 2015 r.¹⁶ wprowadzono zasady i tryb planowania, wykonywania i monitorowania budżetu w

¹⁴ Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn.zm.

¹⁵ Zarządzenie nr 8/2014 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Opolu z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie ujednocnienia procedur ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz systemu wewnętrznej kontroli finansowej stanowiącej element kontroli zarządczej w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu.

¹⁶ Zarządzenie nr 8/2015 Wojewódzkiego Inspektora w sprawie aneksu z dnia 18.05.2015 r. do Zarządzenia Nr 8/2014 Wojewódzkiego Inspektora z dnia 27.06.2014 r. w sprawie ujednocnienia procedur ustalenia dokumentacji przyjętych (polityki) rachunkowości oraz systemu wewnętrznej

układzie budżetu zadaniowego, ustalono cele i mierniki określające stopień realizacji celu dla poszczególnych szczebli klasyfikacji zadaniowej, a także zasady i terminy sporządzania sprawozdań Rb-BZ1. Zgodnie z § 3 wymienionego zarządzenia, za wyznaczanie celów, określanie mierników budżetu zadaniowego oraz jego planowanie, realizację i monitoring odpowiadają kierownicy komórek organizacyjnych. W celu usprawnienia realizacji procesu planowania i wykonywania budżetu zadaniowego Naczelnika Wydziału Prawno - Organizacyjnego powołano na Koordynatora tych działań.

Ustalono, że w przepisach wewnętrznych funkcjonuje dokument pn. Karta miernika, opisująca stosowane w Wojewódzkim Inspektoracie mierniki, której nie przedłożono do kontroli. W złożonym wyjaśnieniu Wojewódzki Inspektor podał: *Karta miernika, o której mowa w §3 ust. 4 nie jest obecnie wymagany dokumentem do sporządzania projektów planu budżetu zadaniowego i zostanie usunięta z Zasad i trybu planowania, wykonywania i monitorowania budżetu w układzie budżetu zadaniowego (...). Zaktualizowany dokument zostanie przedłożony do wglądu.*

[Akta kontroli str. 73-82]

W czasie trwania kontroli Zarządzeniem nr 15/2021 Wojewódzkiego Inspektora z dnia 4 maja 2021 r. w sprawie aneksu do Zarządzenia nr 8/2014¹⁷ dokonano zmiany w załączniku nr 1 dot. zasad i trybu planowania, wykonywania i monitorowania budżetu w układzie budżetu zadaniowego, polegającej m.in. na usunięciu obowiązku wypełniania ww. dokumentu.

Dane do sprawozdań w zakresie wykonania mierników pochodzą z repertorium prowadzonego w formie papierowej oraz pomocniczo elektronicznej w programie excel i przedkładane są przez komórki merytoryczne do Głównej księgowej, która je opracowuje i ujmuje w sprawozdaniu Rb- BZ1 za okres roczny.

Zadania/podzadania/działania w układzie zadaniowym, w których nie są osiągnięte zaplanowane wartości mierników uwzględniające odchylenia +/-5% oraz odchylenia wykonania wydatków +/-5% od przeciętnego wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego i każdego odchylenia na koniec roku budżetowego podlegają szczególnej analizie wraz z przyczyną powstałej sytuacji.

Dla podzadania 6.5.2.W Ochrona konsumentów i nadzór, który ma na celu zapewnienie ochrony interesów konsumentów, miernikiem jest Stosunek liczby przeprowadzonych kontroli do liczby kontroli zaplanowanych (%). Plan po zmianach wartości tego miernika na koniec roku 2020 wyniósł 89 %, tak jak jego wykonanie.

Dla działania 6.5.2.2.W Realizacja kontroli w zakresie żywności, produktów nieżywnościowych i usług oraz paliw miernikiem jest Odsetek zakwestionowanych produktów do ogólnej liczby skontrolowanych produktów (%). W planie po zmianach na 2020 r. założono wykonanie miernika na poziomie 6% (143/2404). Zgodnie ze

kontroli finansowej stanowiącej element kontroli zarządczej w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opole z późn. zm.

¹⁷ Zarządzenie nr 15/2021 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 4.05.2021 r. w sprawie aneksu do Zarządzenia nr 8/2014 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 27.06.2014 r. w sprawie ujednoczenia procedur ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz systemu wewnętrznej kontroli finansowej stanowiącej element kontroli zarządczej w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej.

sprawozdaniem Rb-BZ1 wykonanie również wyniosło 6% (152/2537). Większe liczby w liczniku i mianowniku nie miały wpływu na końcową wartość procentową miernika.

Wykazana w sprawozdaniu Rb-BZ1 wartość mierników zgodna jest z danymi wynikającymi z przedstawionego w czasie kontroli wydruku z programu excel.

5. Plan finansowy.

Plan finansowy Wojewódzkiego Inspektoratu na rok 2020 w dziale 500 Handel, rozdziale 50001 Inspekcja Handlowa w układzie tradycyjnym i zadaniowym ustalono w kwocie 3 590 000,00 zł.

W roku 2020 dokonano 10 zmian planu wydatków, w tym dwie decyzje zmniejszające plan wydatków o 150 000,00 zł, tj.:

- zmniejszenie wydatków bieżących o kwotę 90 000,00 zł¹⁸ w związku z przekazaniem z dniem 1 lipca 2020 r. kompetencji w zakresie kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych do Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- zmniejszenie wydatków bieżących o kwotę 60 000,00 zł¹⁹ w związku z podjęciem decyzji przez Prezesa Rady Ministrów o zablokowaniu planowanych wydatków.

Zmiany w planie finansowym wydatków na koncie 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych przeprowadzane były na bieżąco. Dokonane w trakcie roku zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków, wynikające przede wszystkim z decyzji przesuwających wydatki pomiędzy paragrafami, wynikały z konieczności zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań. Po zmianach plan finansowy Wojewódzkiego Inspektoratu na rok 2020 wynosił 3 440 000,00 zł.

Dane wykazane w sprawozdaniu Rb 28 – z wykonania planu wydatków budżetu państwa na koniec 2020 r. zgodne są z ewidencją księgową prowadzoną przez Wojewódzki Inspektorat na koncie 980.

Roczny plan wydatków budżetowych wykonano w kwocie 3 401 819,75 zł, co stanowi 98,89% planu po zmianach, w tym kwota wydatków w wysokości 3 244 306,75 zł stanowiła wydatki bieżące, wydatki majątkowe wystąpiły w kwocie 157 513,00 zł. Zwrot na rachunek Wojewody Opolskiego niewykorzystanych środków nastąpił dniu 30 grudnia 2020 r. w wysokości 35 256,25 zł i 31 grudnia 2020 r. w wysokości 2 924,00 zł. (ogółem zwrócono kwotę 38 180,25 zł).

[Akta kontroli str. 83-90]

6. Informacja w zakresie zatrudnienia.

Plan zatrudnienia na rok 2020 dla pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania wynosił 5 etatów natomiast zatrudnienie na dzień 1 stycznia br. wyniosło 5 etatów. W trakcie omawianego okresu sprawozdawczego rozwiązano umowę o pracę z 2 osobami (2 etaty) i 1 etat przyjęto w ramach umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Opolu na zatrudnienie bezrobotnego do prac interwencyjnych. Zatrudnienie na 31 grudnia 2020 r. wynosiło 4 etaty.

¹⁸ Decyzja Ministra Finansów Nr MF/BP6.4143.10.6.2020.PRM z 15.09.2020 r.

¹⁹ Decyzja Ministra Finansów nr MF/BP2.4143.19.28.2020.BLOK z 26.11.2020 r.

Plan zatrudnienia na rok 2020 w służbie cywilnej wynosił 47 etatów natomiast zatrudnienie na dzień 1 stycznia 2020 wyniosło 36 etatów. W trakcie omawianego okresu sprawozdawczego 2 osoby (2 etaty) rozwiązały umowę o pracę i 5 osób podjęło zatrudnienie w wymiarze 4,125 etatu. Z dniem 1 lipca 2020 r. kompetencje w zakresie kontroli jakości handlowej artykułów rolno spożywczych przekazane zostały do WIJHARS, a co za tym idzie Wojewódzki Inspektorat w Opolu przekazał do WIJHARS w Opolu 2 pracowników oraz 1 wakat. Plan po zmianach wynosił 44 etaty, a zatrudnienie na 31 grudnia 2020 r. wyniosło 36,125 etatów. Natomiast wykonanie zatrudnienia członków korpusu służby cywilnej (status 03 zatrudnienia) wyniosło 32,58 etatu i w stosunku do wykonania za rok 2019 jest niższe o 13,1%, tj. o 4,8 etatu. Przyczyną zmian w przeciętnym zatrudnieniu w grupie członków korpusu służby cywilnej w roku 2020 w stosunku do roku 2019, porównując dane zawarte w sprawozdaniu Rb-70 (kol. 10), była większa ilość zwolnień lekarskich oraz urlop rodzicielski. Wpływ na niższe wykonanie w roku 2020 do roku 2019 ma również rotacja zatrudnienia w roku 2019 oraz trwająca w kraju pandemia wirusa SARS-Cov-2, wywołującego chorobę COVID-19, utrudniająca przeprowadzenie naborów, co znacznie wpływało na zniżenie wykonania zatrudnienia w 2020 roku.

[Akta kontroli str. 91-93]

7. Informacja w zakresie wynagrodzenia.

Zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za lata 2019 i 2020 wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi od wynagrodzeń zostały wypłacone w wysokościach podanych w tabeli poniżej.

Porównanie wydatków płacowych w rozdziale 50001 poniesionych w latach 2019 – 2020.

Wyszczególnienie	Wykonanie w zł	Wykonanie w zł	Różnica (3-2) (zł)	Wzrost/ spadek (%)
	na 31.12.2019 r.	na 31.12.2020 r.		
1	2	3	4	5
§ 4010 Wynagrodzenia osobowe	275 787,59	267 548,61	-8 238,98	-2,99
§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	1 948 822,76	1 838 877,02	-109 945,74	-5,64
§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenia roczne	148 145,28	147 919,68	-225,60	-0,15
§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	379 175,93	369 987,08	-9 188,85	-2,42
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	42 158,40	44 075,48	1 917,08	4,55
Wydatki razem:	2 794 089,96	2 668 407,87	-125 682,09	-4,50

Ogółem wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi za 2020 r. spadły o 4,50 % w stosunku do 2019 r., co wynikało przede wszystkim z licznych zwolnień chorobowych pracowników i tym samym wypłaty świadczeń z ZUS.

Na potrzeby kontroli Wojewódzki Inspektorat przygotował informację dot. wielkości poniesionych nakładów na wynagrodzenia i pochodne za lata 2019 i 2020²⁰.

Wynagrodzenie członków korpusu służby cywilnej.

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2019 w zł	Rok 2020 w zł	Różnica (4-3) w zł	%
1	2	3	4	5	6
1	Płaca zasadnicza	1 311 880,02	1 220 342,07	-91 537,95	-6,98
2	Dodatek za wieloletnią pracę	247 566,98	236 056,90	-11 510,08	-4,65
3	Dodatek funkcyjny	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Dodatkowe godziny	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Dodatek za godziny nocne	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Premia	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Dodatek zadaniowy	30 842,34	40 268,39	9 426,05	30,56
8	Wynagrodzenie za urlop	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Nagroda	225 100,00	285 800,00	60 700,00	26,97
10	Nagroda jubileuszowa	30 637,80	15 364,75	-15 273,05	-49,85
11	Wynagrodzenie chorobowe	43 110,20	41 044,91	-2 065,29	-4,79
12	Odprawa	59 685,42	0,00	-59 685,42	-100,00
13	Wynagrodzenia członków korpusu służby cywilnej ogółem	1 948 822,76	1 838 877,02	-109 945,74	-5,64

Z analizy danych wynika, że nastąpił wzrost wydatków w pozycji: dodatek zadaniowy (o 30,56%) w związku z nałożeniem zwiększonego zakresu zadań na pracowników oraz nagrody (o 26,97%). Natomiast spadek wydatków płacy zasadniczej (o 6,98%) wynikał ze zwiększonej ilości zwolnień chorobowych.

Wynagrodzenia pracowników poza korpusem służby cywilnej.

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2019 w zł	Rok 2020 w zł	Różnica (4-3) w zł	%
1	2	3	4	5	6
1	Płaca zasadnicza	146 208,35	160 047,56	13 839,21	9,47
2	Dodatek za wieloletnią pracę	21 095,97	27 141,92	6 045,95	28,66
3	Dodatek funkcyjny	13 464,00	13 464,00	0,00	0,00
4	Dodatek specjalny	33 228,00	37 368,00	4 140,00	12,46
5	Dodatkowe godziny	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Dodatek za godziny nocne	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Premia	4 103,95	656,60	-3 447,35	-84,00
8	Dodatek zadaniowy	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Wynagrodzenie za urlop	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Nagroda	32 650,00	25 400,00	-7 250,00	-22,21

²⁰ Informacja opracowana na podstawie ewidencji finansowej i kadrowej.

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2019 w zł	Rok 2020 w zł	Różnica (4-3) w zł	%
11	Nagroda jubileuszowa	6 210,00	0,00	-6 210,00	-100,00
12	Wynagrodzenie chorobowe	7 392,52	3 470,53	-3 921,99	-53,05
13	Odprawa	11 434,80	0,00	-11 434,80	-100,00
14	Wynagrodzenia pracowników poza korpusem służby cywilnej ogółem	275 787,59	267 548,61	-8 238,98	-2,99

Z analizy danych wynika, że nastąpił m.in. wzrost wydatków w pozycji: płaca zasadnicza i dodatek za wieloletnią pracę (o 9,47% i 28,66%) w związku z przyznanymi podwyżkami oraz nagrody (o 26,97%). Natomiast spadek wydatków m.in. w pozycji premia (o 84%) wynika ze zmiany zasad wypłaty premii w roku 2020.

[Akta kontroli str. 94-96]

8. Badanie wydatkowania środków publicznych w zakresie ich ewidencjonowania oraz dokumentowania.

8.1. Kontrolę obejmującą realizację wydatków rzeczowych i majątkowych przeprowadzono na podstawie próby wydatków za IV kwartał 2020 r. na łączną kwotę 414 554,76 zł (tj. 12,19% wykonanych wydatków) w następujących paragrafach:

- (§ 4210) zakup materiałów i wyposażenia – 164 087,15 zł,
- (§ 4260) zakup energii elektrycznej i ciepłej – 10 231,40 zł,
- (§ 4270) zakup usług remontowych - 307,50 zł,
- (§ 4300) zakup usług pozostałych – 44 947,00 zł,
- (§ 4360) opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych – 1 853,96 zł,
- (§ 4400) opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe -28 253,25 zł,
- (§ 4410) podróże służbowe - 255,00 zł,
- (§ 4430) różne opłaty i składki – 6 546,50 zł,
- (§ 4550) szkolenia członków korpusu służby cywilnej - 490,00 zł,
- (§ 4700) szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej - 70,00 zł,
- (§ 6060) wydatki na zakupy inwestycyjne – 157 513,00 zł.

Analiza 163 dowodów źródłowych stanowiących podstawę poniesienia wydatku wykazała, że zostały one prawidłowo udokumentowane i ujęte w ewidencji księgowej prowadzonej dla budżetu Wojewódzkiego Inspektoratu.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a) w jednym przypadku ujęto wydatki do niewłaściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej:

zakup przedłużenia gwarancji do notebooków na kwotę 3 891,72 zł (dowód księgowy nr 2386) ujęto w § 4210 zamiast do § 4430.

W złożonym wyjaśnieniu Wojewódzki Inspektor podał: *zakup gwarancji do notebooków na kwotę 3 891,72 zł (dowód księgowy nr 2386) ujęto w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia zamiast w § 4430 Różne opłaty i składki, ponieważ w trakcie konstruowania zapotrzebowania na notebooki zakładano zakup komputerów z gwarancją, która zwyczajowo jest zawierana przez sprzedających w cenie zakupu sprzętu i tak został wyceniony zakup. W związku z tym środki zostały zabezpieczone w planie finansowym na przedmiotowy zakup w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia.*

Analiza dowodów źródłowych wykazała, że zarówno zapotrzebowanie złożone przez pracownika merytorycznego jak i wybór najkorzystniejszej oferty nie zawierały wyszczególnionej pozycji dotyczącej wydłużenia czasu gwarancji na sprzęt komputerowy (tylko podstawową gwarancję producenta), co wskazuje na to, że jest to dodatkowa opłata do zakupionego sprzętu. Ustalono, że jednostka na dzień dokonania wydatku nie posiadała środków w planie finansowym w § 4430, co stanowi naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Nieprawidłowość ta wskazuje na popełnienie czynu określonego w art. 11 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, który stanowi, że naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie wydatku ze środków publicznych z przekroczeniem zakresu upoważnienia.

[Akta kontroli str. 97-99]

- b) wartość zakupionych w 2020 r. 28 sztuk notebooków z gwarancją i 30 sztuk adapterów (2 faktury) jest wyższa o 0,04 zł od kwoty wynikającej z zawartej umowy na dostawę tego sprzętu. Wojewódzki Inspektor podał w złożonym wyjaśnieniu: *Wartość 28 sztuk notebooków z gwarancją i 30 sztuk adapterów jest wyższa o 0,04 zł od kwoty wynikającej z zawartej umowy i wynika z zaokrągleń, które powstają w trakcie wystawiania faktur przez system do sporządzania takich dokumentów w związku z naliczaniem podatku VAT.* Powyższa informacja jest przedstawieniem stanu faktycznego, nie zawiera jednak podania przyczyny poniesienia wydatku o 0,04 zł wyższego od planowanego. Opisana nieprawidłowość wskazuje na brak kontroli pracownika merytorycznego i księgowości nad realizacją zawartej umowy oraz narusza przepis art. 44 ust. 1 pkt 3 tiret 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

[Akta kontroli str. 72, 100-112]

- c) przedłużenie gwarancji na nowe laptopy (faktura nr FS 47/01/2020/12 z dnia 17.12.2020 r.) w kwocie 3 891,72 zł zostało wliczone do wartości początkowej nabytego sprzętu komputerowego i w takiej kwocie wpisane do księgi inwentarzowej pozostałych środków trwałych. Wyjaśnienie złożyła Główna Księgowa, podając: (...) *w trakcie wprowadzania dokumentu do ksiąg rachunkowych, pracownik dokonujący tej czynności po rozmowie z informatykiem*

otrzymał informację, iż gwarancja w kwocie 3 891,72 zł przynależy do laptopów i zwiększa ich wartość. Dlatego wartość gwarancji została przypisana do wartości początkowej 28 szt. laptopów. Wartość gwarancji, jak również adapterów zostanie zdjęta z wartości początkowej laptopów. Wartość początkowa laptopów zostanie skorygowana tylko i wyłącznie do wartości wynikającej z ceny jednostkowej brutto na fakturze za zakup laptopów.

[Akta kontroli str. 97-98, 113-115]

- d) wraz z nabyciem notebooków zakupiono 30 szt. adapterów (faktura FS 45/01/2020/12 z dnia 15.12.2020 r. na kwotę 1 988,54 zł, cena jednostkowa 66,28 zł), które stanowiły jedno z akcesoriów komputerowych i nieprawidłowo doliczono je do wartości początkowej 28 sztuk nowych laptopów. W związku z tym w księdze inwentarzowej (przedstawiającej stan pozostałych środków trwałych w sposób ilościowo - wartościowy zgodnie z zasadą przyjętą w uregulowaniach wewnętrznych jednostki) wykazano tylko 2 szt. zakupionych adapterów i tym samym zawyżono wartość laptopów.

Wyjaśnienie złożyła Główna Księgowa, podając: (...) w trakcie wprowadzania dokumentu do ksiąg rachunkowych, pracownik dokonujący tej czynności po rozmowie z informatykiem zrozumiał ustalenia, że adapter jest integralną częścią laptopa niezbędną do jego prawidłowej pracy i jest do niego przypisany. Dlatego wartość adapteru została przypisana do wartości początkowej 28 szt. laptopów. Wartość adapterów zostanie zdjęta z wartości początkowej laptopów. Wartość początkowa laptopów zostanie skorygowana do wartości wynikającej z ceny jednostkowej brutto na fakturze za zakup laptopów.

[dowód: akta kontroli str.100-101, 113-114, 116]

- e) na fakturze nr 20120961636224 z dnia 19 grudnia 2020 r. za usługi telekomunikacyjne występuje pozycja rata za sprzęt w wysokości 43,05 zł. Ustalono, że 2 września 2019 r. jednostka zakupiła telefon komórkowy na 24 raty w kwocie 1 253,37 zł, co jest niezgodne z zapisem art. 46 ustawy o finansach publicznych oraz § 23 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych. Z wymienionych przepisów wynika, że kierownik jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki.

Wydatek ten zrealizowany został na podstawie zawartej umowy nr FREL2/2005/B220 z dnia 20 maja 2005 r. z późn. zm. z firmą xxxxxxxx xxxxxx, na świadczenie usług telekomunikacyjnych wraz z telefonem Samsung Galaxy w cenie 1 253,37 zł, który został rozłożony na 24 miesięczne raty w wysokości 43,05 zł (220,17 zł pierwsza wpłata jednorazowa). Wojewódzki Inspektorat przyjął przedmiotowe urządzenie na stan pozostałych środków trwałych str. 12 pod pozycją 21.

Rozliczenia dokonywane były na podstawie faktur otrzymanych od xxxxxxxx, w których odrębną pozycję do zapłaty stanowiła rata - określona w pozycji *rata za*

sprzęt. Ogółem w 2020 r. na ten cel wydatkowano kwotę 516,60 zł, natomiast w roku 2021 zostaną wydatkowane środki w wysokości 387,45 zł.

W złożonym wyjaśnieniu Wojewódzki Inspektor podał: *Zakup został dokonany w wyniku odnowienia umowy (poprzednia wygasła). Konsultant w trakcie rozmowy przedstawił ofertę podając cenę – wysokość abonamentu. Nie przedstawił, że jest to oferta, która będzie rozliczana, jako dwie składowe: opłata abonamentowa i rata za sprzęt. Oferta była najlepsza na rynku, a cena telefonu w abonamencie korzystniejsza niż ówczesna rynkowa. Nie zauważyłem tego błędu. Gdybym był świadomy, że jest to zakup ratalny, dokonalibyśmy korekty lub wycofali się z umowy, a telefon zostałby kupiony jednorazową transakcją (urząd zakupił inny telefon - na potrzeby wydziału kontroli, płacąc jednorazowo).*

Uchybienie powinno być zauważone w Wydziale Budżetowo-Administracyjnym. Przeprowadziłem rozmowę w tej sprawie z Głównym Księgowym. W przyszłości, przy zawieraniu umów telekomunikacyjnych, zwrócę szczególną uwagę na sposób sprzedaży usług i urządzeń.

[Akta kontroli str. 117-131, 99]

Powyższa nieprawidłowość wskazuje na naruszenie dyscypliny finansów publicznych poprzez popełnienie czynu określonego w art. 15 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, tj. zaciągnięcie zobowiązania z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego planem finansowym.

8.2. Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- a) Na podstawie przedłożonego zestawienia²¹ oraz dwóch faktur dokumentujących zakup 2 telefonów komórkowych stwierdzono, że Naczelnicy i pracownicy wydziałów Wojewódzkiego Inspektoratu posiadają do użytkowania telefony komórkowe, pomimo że wewnętrzne przepisy tego nie dopuszczają (§ 3 pkt 4 Zarządzenia nr 10/2010 Wojewódzkiego Inspektora²²). Ustalono także, że w jednostce nie funkcjonuje „Rejestr prowadzonych rozmów”, służący do ewidencjonowania m.in. przeprowadzonych rozmów telefonicznych, wymieniony § 3 pkt 1 ww. Zarządzenia.

W informacji Główna Księgowa podała: *W związku z trwającą pandemią i przebywaniem Naczelników na pracy zdalnej dyrektor podjął decyzję o zakupie dwóch telefonów na abonament z uwagi na niskie koszty m-ne abonamentów, a nieograniczoną możliwość prowadzenia rozmów. Naczelnicy w trakcie pracy zdalnej mają kontakt z inspektorami kontroli. Natomiast kartę telefoniczną dla NRU paliwa Inspektorat otrzymał w promocji przy odnowieniu abonamentu dla nr głównego 501486941 i jest ona użytkowana przez inspektorów kontroli. W związku z tym, że pracownicy nie korzystają z telefonu służbowego do prowadzenia rozmów prywatnych w rejestrze nie są prowadzone zapisy w celach*

²¹ Zestawienie przygotowane przez jednostkę na potrzeby kontroli w zakresie użytkowanych telefonów stacjonarnych i komórkowych oraz internetu.

²² Zarządzenie nr 10/2010 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Opolu z dnia 29.10.2010 roku w sprawie zasad gospodarki majątkiem WIIH w Opolu.

rozliczeniowych. Ponadto rozmowy są nielimitowane. Zeszyt rozmów telefonicznych za okres 2013-2016 został w 2018 przekazany do archiwum zakładowego.

W wyniku analizy przedłożonych dokumentów stwierdzono, że Wojewódzki Inspektorat posiada niezaktualizowane uregulowania wewnętrzne w omawianym zakresie.

[Akta kontroli str. 132-137]

- b) Wojewódzki Inspektorat zakupił zestaw mebli (faktura 159/MAG/2020 z dnia 21.12.2020 r.) na łączną kwotę 6 129,00 zł. Z uzasadnienia do zapotrzebowania na dostawy i usługi wynika, że było to wyposażenie do gabinetu zastępcy Wojewódzkiego Inspektora, pomimo że nie ma powołanej osoby na to stanowisko i z przedłożonego wcześniej przez kierownika jednostki wyjaśnienia (pkt 1 przedmiotowego dokumentu) wynika, że nie obsadzono tego wakat m.in. ze względu na brak odpowiednich środków finansowych. Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Wojewódzki Inspektor, w którym podał: *Pok. nr 102 usytuowany na I piętrze do końca roku 2019 stanowił miejsce pracy ds. kadr. Po otrzymaniu przez WIIH prawa do pomieszczeń nr 111, 112, 113 i 114 oraz przejściu osoby na emeryturę przeorganizowano stanowiska pracy. Kadry (wraz z wyposażeniem) zostały przeniesione do pok. nr 114. Pok. nr 102 pozostawał wolny. Ponieważ naczelnik i zastępca naczelnika Wydziału NRU zajmowali wspólnie pomieszczenie nr 105 udostępniłem pok. 102 naczelnikowi wydziału. Po przeniesieniu kadr wraz z wyposażeniem, w pokoju pozostało stare biurko i szafy bez zamków. Po ogłoszeniu stanu epidemii i przeprowadzonej od 1 lipca 2020 r. reorganizacji, pracownicy zostali porozsadzani, aby zachować większy dystans. Wszystkie pomieszczenia, którymi dysponuje WIIH są wykorzystane i zajęte. W przypadku uzupełnienia wakatów (w tym zastępcy wojewódzkiego inspektora) konieczne będą dalsze reorganizacje w zakresie rozmieszczenia. Ponieważ pok. nr 102 nie posiadał jednolitego wyposażenia, pod koniec 2020 roku, po analizie wykorzystania środków budżetowych, podjąłem decyzję o zakupie biurka i zamykanych szaf. Pok. 102 jest miejscem pracy pani (...) – p.o. naczelnika Wydziału NRU. W IV kwartale do pracy, po długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności, powróci Naczelnik Wydziału, który nie ma w tej chwili swojego pomieszczenia. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że w Regulaminie Organizacyjnym jest przewidziane stanowisko zastępcy wojewódzkiego inspektora, a WIIH nie dysponuje w rocznych budżetach środkami dedykowanymi na zakup mebli.*

[Akta kontroli str. 20, 138-144]

- c) Wojewódzki Inspektorat w 2020 roku przy zakupie drugiego samochodu (Renault Megane Grandcoupe) w wyniku nieprzestrzegania obowiązujących jednostki budżetowe zasad dot. zaciągania zobowiązań, naruszył przepis ustawy o finansach publicznych, co zostało przedstawione w poniższej tabeli:

Dokument	Data dokumentu	Kwota /zł/	Plan § 6060 /zł/	Zabezpieczone środki w planie § 6060 na zakup drugiego auta /zł/	Rodzaj naruszonego przepisu
Cenowe rozeznanie rynku	11.12.2020 r.	do 76 362,00	100 000,00	0,00*	-
Zmiana planu finansowego	16.12.2020 r.	57 000,00	157 000,00	76 362,00	-
Umowa na zakup samochodu nr BA.272.2.2020	22.12.2020 r.	76 875,00	76 362,00	76 362,00	Ustawa o finansach publicznych art. 46
Zmiana planu finansowego	23.12.2020 r.	513,00	76 875,00	76 875,00	-
Wybór najkorzystniejszej oferty	23.12.2020 r.	76 875,00	-	-	-

* Kwota zabezpieczonych środków w planie finansowym wynosi 0,00 zł ze względu na fakt, iż zapotrzebowanie na pierwsze auto (Hyundai) opiewało na kwotę 100 000,00 zł, a umowę na jego kupno podpisano dopiero 15.12.2020 r. i wtedy zostały uwolnione środki w wysokości 19 362,00 zł.

Z tabeli wynika, że zaciągnięto zobowiązanie nie posiadając w planie finansowym w § 6060 zabezpieczenia środków na kwotę 513,00 zł, ponieważ umowę nr BA.272.2.2020 na zakup samochodu podpisano w dniu 22 grudnia 2020 r., a zmiany w planie na ww. kwotę dokonano w dniu 23 grudnia 2020 r., co narusza przepis art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W złożonym wyjaśnieniu Wojewódzki Inspektor podał: (...) *zapotrzebowanie na zakup samochodu zostało ustalone na wartość szacunkową do 76 362 w dniu 16.12.2020 r., po przeniesieniu środków w kwocie 57 000 zł. Następnie otrzymano oferty, z których wynikało złożenie najkorzystniejszej oferty na wartość 76 875 zł. W związku z tym w dniu 22.12.2020 r. przesłano, w systemie Trezor, wniosek o zabezpieczenie środków w planie finansowym na wydatki majątkowe na zakup samochodu Renault Megane Grandcoupe w kwocie 76 875 zł. Po otrzymaniu pozytywnej decyzji w dniu 23.12.2020 r. w zapotrzebowaniu odnotowano i podpisano fakt zabezpieczenia planu finansowego na sfinalizowanie zadania z datą 23.12.2020 r. zgodnie z §2 pkt 5 Regulaminu udzielania zamówień do 30 000 Euro.*

Natomiast w dniu 28.12.2020 r. Opolski Wojewódzki Inspektor fizycznie podpisał umowę na zakup przedmiotowego samochodu, ponieważ takie zostały poczynione ustalenia z kontrahentem w dniu przedświątecznym 23.12.2020 r., po otrzymaniu decyzji na zabezpieczenie brakującej kwoty w wydatkach majątkowych, w kwocie 513 zł, która była niezbędna do uzyskania prawa zawarcia umowy zaciągnięcia zobowiązania. Następnie Wojewódzki Inspektor odebrał samochód wraz ze stosownymi dokumentami. Kompletując dokumenty z fakturą nie zorientowano się, że umowa została wydrukowana, do podpisu obu stron, z błędną datą.

Do wyjaśnienia dołączono podpisane przez Wojewódzkiego Inspektora oraz Prezesa Zarządu firmy xxxxxxxx z Opola oświadczenie potwierdzające, że umowę podpisano w dniu 28 grudnia 2020 r.

Kontrola wykazała, że Główna Księgowa, zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, akceptowała dokument pn. Zapotrzebowanie na dostawy i usługi (potwierdzając tym samym, że środki są zabezpieczone w planie finansowym jednostki), dopiero w momencie otrzymania od Wojewody Opolskiego decyzji umożliwiającej wprowadzenie zmian w planie wydatków budżetowych, co ma odzwierciedlenie na koncie 998 pn. Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego. Wyjaśnienia w tym zakresie zostały przyjęte i uznane przez kontrolującą.

9. Podsumowanie stwierdzonych nieprawidłowości skutkujących naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

Z ustaleń opisanych w niniejszym dokumencie wynika, że jednostka naruszyła m.in. przepisy ustawy o finansach publicznych, co spowodowało naruszenie dyscypliny finansów publicznych na łączną kwotę 6 231,62 zł. Reasumując, stwierdzono, że:

- sfinansowanie dochodami publicznymi wydatków z lat ubiegłych w wysokości 1 435,85 zł wyczerpuje dyspozycję przepisu art. 7 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, dodatkowo implikuje naruszenie art. 6 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy, poprzez nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa,
- poniesienie wydatku w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej (§ 4210) w związku z brakiem środków w planie finansowym w § 4430 na kwotę 3 891,72 zł, stanowi naruszenie art. 11 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- zapłata rat w 2020 r. w wysokości 516,60 zł oraz w 2021 r. w wysokości 387,45 zł za telefon komórkowy stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, tj. zaciągnięcie zobowiązania z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego planem finansowym.

10. Zamówienia publiczne.

Sposób udzielenia zamówień i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań wewnętrznych²³, sprawdzono na przykładzie wydatków bieżących poniesionych w ramach § 4210 na zakup 28 sztuk notebooków Lenovo i 30 sztuk adapterów USB na łączną kwotę 86 799,50 zł oraz wydatków majątkowych w § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych poniesionych na zakup 2 samochodów w ogólnej wysokości 157 513,00 zł brutto (128 059,35 zł netto, co nie przekroczyło równowartości 30 000 euro²⁴).

²³ Zarządzenie Nr 8/2014 OWIIH z dnia 27.06.2014 r. w sprawie ujednoczenia procedur ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz systemu wewnętrznej kontroli zarządczej w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu, Załącznik nr 13 Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro.

²⁴ Zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18.12.2019 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz.U. 2019 r., poz. 2453) kurs euro wynosił 4,2693 zł, co daje 128 079,00 zł.

Wartość zamówienia nie przekraczała ustawowych progów kwotowych obligujących do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁵. Wstępną kontrolę zaciągania zobowiązań finansowych dokonywano na podstawie zapotrzebowania na zakup sprzętu komputerowego oraz samochodu, składanego przez komórkę organizacyjną Wojewódzkiego Inspektoratu. Wybór wykonawców zamówienia był poprzedzony udokumentowanym badaniem oferty rynkowej oraz podpisaniem umowy.

Ustalono, że sprzęt komputerowy został wpisany do księgi inwentarzowej pozostałych środków trwałych str. 32 pod poz. 52-54 (nieprawidłowość w zakresie wartości początkowej opisano w pkt 8.1 ppkt c, d niniejszego dokumentu), natomiast samochody przyjęto do ewidencji środków trwałych dokumentami OT nr 1/2020 i 2/2020.

11. Gospodarka samochodowa.

W zakresie gospodarki samochodowej ustalono, że jednostka posiadała 7 pojazdów samochodowych (w tym dwa pojazdy zakupiono w miesiącu grudniu 2020 r.). Stwierdzono, że dla każdego z pojazdów, którym poruszano się w trakcie roku prowadzone byłyienne karty drogowe oraz dodatkowo miesięczne karty eksploatacyjne. Normę zużycia paliwa dla 5 pojazdów ustalił Wojewódzki Inspektor pismem znak BA.2611.1.2020 z 3 stycznia 2020 r., dla dwóch nowych pojazdów przyjęto fabryczną normę zużycia określoną przez producenta pojazdu. Przeprowadzona kontrola wykazała, że Wojewódzki Inspektorat posiada opracowane w formie pisemnej zasady korzystania przez pracowników z samochodów służbowych, określone zarządzeniem nr 10/2010 r. Wojewódzkiego Inspektora z dnia 29 października 2010 r. w sprawie zasad gospodarki majątkiem Wojewódzkiego Inspektoratu.

W zakresie prawidłowości prowadzenia kart drogowych stanowiących podstawę ewidencjonowania i rozliczania ilości zużytego paliwa i liczby przejechanych kilometrów, kontroli poddano karty drogowe wystawione w miesiącu lutym oraz grudniu 2020 r.

Stwierdzono, że dla samochodu nr OP 0448A :

- a) w karcie drogowej nr 0983236 nie rozliczono gazu płynnego w ilości 19,94 litry (pokwitowanie z dnia 25 lutego 2020 r., lecz widnieje on w miesięcznej karcie eksploatacyjnej dlatego też przyjęto, że zakup paliwa został rozliczony),
- b) w karcie drogowej 09832230 rozliczono gaz płynny w ilości 28,85 litrów zamiast 20,85 litrów, tym samym wpisano za dużo o 8 litrów w karcie drogowej, jak również w miesięcznej karcie eksploatacyjnej,
- c) w miesięcznej karcie eksploatacyjnej zakup LPG razem wpisano 170,900 litrów, a z dokumentów źródłowych wynika wartość 162,90 litrów,
- d) w miesięcznej karcie eksploatacyjnej (dla LPG) stan na koniec miesiąca wpisano 24,260 litry, a z dokumentów źródłowych wynika wartość 16,26 litrów.

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że:

²⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.

Ad a)

W karcie drogowej nr 0983236 nie rozliczono gazu w ilości 19,94 litra ponieważ przeoczono paragon zakupowy w trakcie uzupełniania karty drogowej.

jednakże w karcie eksploatacyjnej po zakończeniu miesiąca paragon został wpisany i stan paliwa został zweryfikowany ale niepoprawiony w karcie drogowej.

Ad b)

Nieprawidłowy wpis został naniesiony do karty oraz miesięcznej karty eksploatacyjnej ponieważ błędnie odczytano w wydruku cyfrę 0 myląc ją z cyfrą 8. W związku z tym że był jeden paragon do karty miesięcznej przepisano wartość z karty drogowej.

Ad c)

Stan zakupu przed korektą wynosi 170,900, a po korekcie zmniejszając zakup o 8 litrów stan wynosi 162,900 litra.

Ad d)

Biorąc pod uwagę powyższe po korekcie stan paliwa w baku zmniejsza się o 8 litrów.

Czyli stan paliwa Lpg na dzień 31.12.2020 r. wyniesie po korekcie 16,26 litra.

Wycena paliwa Lpg wg średniej ceny ujętej do wyceny inwentaryzacyjnej w samochodzie OP0488A wynosi $2,16 \text{ zł} \times 8 \text{ l.} = 17,28 \text{ zł}$.

W związku z powyższym stwierdzono, że miesięczna karta eksploatacyjna dla tego pojazdu nie była prowadzona rzetelnie, co ma wpływ na zawyżenie kosztów dot. zużytego paliwa na koniec roku 2020.

[Akta kontroli str176-199]

12. Inwentaryzacja.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że tryb i zasady przeprowadzania inwentaryzacji w kontrolowanej jednostce uregulowane zostały załącznikiem Nr 10 do zarządzenia Nr 8/2014 Wojewódzkiego Inspektora²⁶ z dnia 27 czerwca 2014 r. z późn. zm.

Zgodnie z ww. aktem zasady przeprowadzenia inwentaryzacji w roku 2020 ustalono w formie Zarządzenia nr 10/2020 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 4 grudnia 2020 r. w sprawie inwentaryzacji rocznej za rok 2020.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w obszarze gospodarki samochodowej stwierdzono, że Wojewódzki Inspektorat przeprowadził na ostatni dzień 2020 r. inwentaryzację paliwa w samochodach służbowych, zaliczonego w koszty bezpośrednio po zakupie i ustalił stan paliwa w samochodach drogą spisu z natury. Stan paliwa pozostającego w zbiornikach samochodowych wyceniono na kwotę 1 735,10 zł.

Biorąc jednak pod uwagę uchybienie opisane w pkt 11 przedmiotowego dokumentu, stan paliwa na koniec roku powinien zostać wyceniony na kwotę 1 717,82 zł, tj. o 17,28 zł mniej w związku z zawyżeniem stanu paliwa w miesięcznej karcie drogowej dla pojazdu o nr OP 0448A.

²⁶ Zarządzenie nr 8/2014 Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Opolu z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenie ujednoczenia procedur ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz systemu wewnętrznej kontroli finansowej stanowiącej element kontroli zarządczej w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu.

Ponadto na koniec roku przeprowadzono spis z natury materiałów niez użytych (materiały biurowe, tonery oraz środki czystości) i wyceniono je na kwotę 14 017,25 zł.

Wartość spisanych materiałów wraz z paliwem ujęto w ewidencji konta 310 Materiały.
[Akta kontroli str. 200-209]

13. Zasady gospodarowania środkami publicznymi.

Wojewódzki Inspektor Zarządzeniem nr 8/09 z 25 września 2009 r. wprowadził racjonalizację wydatków budżetowych w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Opolu m.in. w zakresie :

- wykorzystania materiałów papierniczych i urządzeń kopiujących i drukarskich,
- korzystania z mediów,
- wydatków na podróże służbowe,
- właściwej eksploatacji sprzętu komputerowego,
- dokonywania zamówień na dostawy i usługi.

Stwierdzono, że wydatkowanie środków publicznych w Wojewódzkim Inspektoracie zdeterminowane jest przede wszystkim wielkością przyznanego limitu na dany rok budżetowy.

Analiza realizacji wydatków Wojewódzkiego Inspektoratu w latach 2019 i 2020 w dziale 500, rozdziale 50001.

paragraf	Wykonanie w PLN za rok 2019	Wykonanie w PLN za rok 2020	Zmiany w planach w PLN - rok 2019 do 2020	Odchylenia % w wykonaniu wydatków rok 2019 do 2020	W przypadku różnicy w wykonaniu powyżej 5% podać przyczyny zmniejszenia lub celowość zwiększenia wydatków
3020	15 455,43	15 971,28	515,85	3	
4000	0	0	0,00		
4010	275 787,59	267 548,61	-8 238,98	-3	
4020	1 948 822,76	1 838 877,02	-109 945,74	-6	zmniejszenie wykonania w roku 2020 w związku z przeniesieniem środków na zakupy rzeczowe i inwestycyjne
4040	148 145,28	147 919,68	-225,60	0	
4110	379 175,93	369 987,08	-9 188,85	-2	
4120	42 158,40	44 075,48	1 917,08	5	
4170	13 840,00	14 312,00	472,00	3	
4210	86 807,81	192 790,17	105 982,36	122	zwiększenie wydatków w 2020 r. w związku z zakupem nowego sprzętu komputerowego w szczególności dla inspektorów kontroli wykonujących obowiązki kontrolne w placówkach handlowych. Na terenie województwa opolskiego

paragraf	Wykonanie w PLN za rok 2019	Wykonanie w PLN za rok 2020	Zmiany w planach w PLN - rok 2019 do 2020	Odchylenia % w wykonaniu wydatków rok 2019 do 2020	W przypadku różnicy w wykonaniu powyżej 5% podać przyczyny zmniejszenia lub celowość zwiększenia wydatków
4260	47 243,22	45 078,58	-2 164,64	-5	
4270	16 171,18	4 020,58	-12 150,60	-75	zmniejszenie wydatków w 2020 r. z uwagi na mniejszą awaryjność samochodów służbowych w stosunku do roku 2019
4280	3 006,00	2 218,00	-788,00	-26	zmniejszenie wydatków w roku 2020 w związku ze zmniejszeniem skierowań pracowników na badania profilaktyczne
4300	77 049,07	95 953,18	18 904,11	25	zwiększenie wydatków w roku 2020 wynika z obciążeniem przez Opolski Urząd Wojewódzki opłatą za utrzymanie EZD na serwerach OUW w kwocie 19 905,78 zł
4360	7 971,42	6 205,41	-1 766,01	-22	zmniejszenie wydatków w roku 2020 w związku z mniejszą ilością prowadzonych rozmów z przedsiębiorcami i instytucjami
4390	2 346,23	2 538,92	192,69	8	minimalne zwiększenie w roku 2020 związane z poniesionymi kosztami badań laboratoryjnych związków lotnych znajdujących się w farbách
4400	111 103,67	113 566,50	2 462,83	2	
4410	4 757,50	1 142,50	-3 615,00	-76	zmniejszenie wydatków w roku 2020 w związku z minimalizacją wyjazdów służbowych
4430	6 652,99	10 090,54	3 437,55	52	zwiększenie wydatków w roku 2020 z uwagi na poniesione koszty obowiązkowych ubezpieczeń komunikacyjnych dodatkowych nowo zakupionych samochodów służbowych
4440	63 532,27	71 131,22	7 598,95	12	zwiększenie wykonania w roku 2020 w związku ze zwiększeniem podstawy naliczenia odpisu na ZFŚS
4550	6 766,55	760	-6 006,55	-89	zmniejszenie wydatków w roku 2020 z uwagi na rezygnację z uczestnictwa w szkoleniach z uwagi na sytuację pandemiczną
4610	5,98		-5,98	-100	
4700	639,7	120	-519,70	-81	zmniejszenie wydatków w roku 2020 z uwagi na rezygnację z uczestnictwa w szkoleniach z uwagi na sytuację pandemiczną
6060	76 100,10	157 513,00	81 412,90	107	zwiększenie wydatków w 2020 r. z uwagi na zakup dwóch nowych samochodów służbowych do bezpiecznego przewozu inspektorów, do placówek kontrolowanych w województwie opolskim, mającego duże znaczenie w obecnej sytuacji pandemicznej
OGÓŁEM	3 333 539,08	3 401 819,75	68 280,67	-146	

[Akta kontroli str. 210-211]

14. Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych za rok 2020, tj.:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych z wyłączeniem rachunków izb celnych (Rb-23),
- kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązania wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec IV kwartału roku 2020 (Rb-Z),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca kwartału IV 2020 r. (Rb-70),
- roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31.12.2020 r. (RB-BZ1).

Na podstawie prowadzonej ewidencji księgowej oraz danych ujętych w sprawozdaniu Rb - Z Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązania wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec IV kwartału roku 2020 r. stwierdzono, że Wojewódzki Inspektorat nie posiadał zobowiązań wymagalnych.

Na koniec 2020 r. zobowiązania niewymagalne wynosiły 172 702,39 zł, były niższe o 4,63% od stanu na 31.12.2019 r. (181 095,08 zł) i dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi 168 393,70 zł oraz kosztów bieżącego funkcjonowania Wojewódzkiego Inspektoratu 4 308,69 zł.

Ustalono, że sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁷, są prawidłowe pod względem merytorycznym i formalno - rachunkowym, a dane w nich wykazane są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

[Akta kontroli str. 212-233]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Nieposiadanie aktualnej polityki rachunkowości. Przyczyną nieprawidłowości był brak nadzoru ze strony kierownika jednostki. Skutkiem było naruszenie przepisów ustawy o rachunkowości.
2. Prowadzenie ewidencji księgowej odsetek za zwłokę w zapłacie należności na koncie 720 niezgodnie z funkcją tego konta. Przyczyną nieprawidłowości była niepoprawna interpretacja przepisów prawnych przez Główną Księgową. Natomiast skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów prawa.
3. Sfinansowanie dochodami publicznymi wydatków z lat ubiegłych. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawnych przez Główną

²⁷ Dz.U. z 2020 r., poz. 1564 z późn. zm.

Księgową oraz Kierownika jednostki. Skutkiem nieprawidłowości było nieodprowadzenie dochodów budżetu państwa.

4. Nieprawidłowe zaklasyfikowanie wydatków związanych z zakupem materiałów i wyposażenia (§ 4210) zamiast do różnych opłat i składek (§ 4430). Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja operacji gospodarczej przez Główną Księgową oraz nieskuteczny nadzór Kierownika jednostki nad prawidłową realizacją zadań. Skutkiem powyższej nieprawidłowości było dokonanie wydatku z przekroczeniem zakresu upoważnienia i zniekształcenie informacji prezentowanych w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu budżetowym.
5. Podpisanie umowy na świadczenie usług telekomunikacyjnych w pakiecie na raty wraz z telefonem komórkowym. Przyczyną nieprawidłowości była niedokładna weryfikacja zapisów umowy przez Główną Księgową oraz Kierownika jednostki. Skutkiem powyższej nieprawidłowości było zaciągnięcie zobowiązania ponad roczny plan finansowy.
6. Wydatkowanie środków w wyższej wysokości niż wynikało to z wcześniej zaciągniętego zobowiązania. Przyczyną był brak kontroli pracownika merytorycznego i nadzoru Głównej Księgowej nad realizacją zadania. Skutkiem było naruszenie ustawy o finansach publicznych.
7. Zawyżenie wartości początkowej pozostałych środków trwałych. Przyczyną był brak nadzoru Głównej Księgowej nad właściwą realizacją powierzonego zadania podległemu pracownikowi. Skutkiem było nieprawidłowe odzwierciedlenie danych w sprawozdaniu finansowym i zniekształcenie informacji prezentowanych w ewidencji pozostałych środków trwałych.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: nie wniesiono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości (uchybień) lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, należy:

1. Zaktualizować politykę rachunkowości.
2. Prowadzić ewidencję księgową odsetek za zwłokę w zapłacie należności na koncie 720 zgodnie z funkcją tego konta.
3. Zwiększyć nadzór nad rozliczaniem dochodów publicznych dotyczących wydatków z lat ubiegłych.
4. Podjąć działania mające na celu zapewnienie ujmowania wydatków do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej.
5. Podjąć działania zmierzające do uregulowania zobowiązań powstałych w latach ubiegłych. Zaniechać podejmowania zobowiązań wykraczających poza zakres udzielonego upoważnienia.

6. Zapewnić skuteczny nadzór i kontrolę nad wydatkami ponoszonymi na podstawie zawartych umów, celem wyeliminowania w przyszłości nieprawidłowego ich rozliczania.
7. Ustalić prawidłową wartość początkową zakupionych laptopów, którą należy ująć w księdze pozostałych środków trwałych.

Ponadto należy:

8. Zaktualizować procedury wewnętrzne w zakresie użytkowania przez pracowników jednostki telefonów służbowych.
9. Zwiększyć kontrolę nad procesem kompletowania dokumentacji, na podstawie której dokonywane są zakupy.
10. Wypełniać karty drogowe oraz miesięczne karty eksploatacyjne z należytą starannością.
11. Skorygować koszty w roku 2021 w związku z nieprawidłową wyceną paliwa podczas inwentaryzacji przeprowadzonej w 2020 r. dla pojazdu o nr OP 0448A.
12. Podjąć działania zmierzające do zmiany programu finansowo-księgowego w celu stopniowego zmniejszenia ilości kartotek prowadzonych ręcznie.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Sławomir Kłosowski